

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z wniosku B. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w W.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 30 marca 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 października 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje adwokatowi R. B. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w (...) kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści)
podwyższoną o podatek od towarów i usług w obowiązującej
stawce tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej
udzielonej wnioskodawczynie z urzędu w postępowaniu
kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 15 października 2015 r. oddalił apelację ubezpieczonej B. P. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 2 lipca 2014 r., którym oddalono odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddziału w W. z dnia 6 listopada 2012 r. odmawiającej ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W wyrokach sądów *meriti* przyjęto, że sporne było wypełnienie przez

ubezpieczoną warunku powstania niezdolności do pracy (art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.). Na podstawie opinii biegłych lekarzy sądowych z zakresu gastroenterologii i okulistyki ustalono, że ubezpieczona przebyła w 1995 r. cholecystostomię z powodu kamicy żółciowej, powikłaną uszkodzeniem przewodu wątrobowego wspólnego leczonym operacyjnie zespoleniem przewodowo – jelitowym, z nawracającym w latach 2005 – 2006 zapaleniem dróg żółciowych. Jednak, wobec nie występowania objawów kamicy w kontrolnych badaniach oraz objawów cholestazy w badaniach laboratoryjnych, nie ma podstaw do uznania niezdolności do pracy. Na stwierdzenie niezdolności do pracy nie wpływa także okoliczność, że ubezpieczona jest od młodych lat praktycznie jednooczną bowiem całkowicie i dobrze przystosowała się do tego stanu. Sąd Apelacyjny uwypuklił, że czynnikiem decydującym o niezdolności do pracy nie jest samo istnienie danej choroby, ale takie naruszenie sprawności organizmu, które uniemożliwia przynajmniej wykonywanie pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji zawodowych.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiodła ubezpieczona B. P. , zaskarżając go w części oddalającej apelację od wyroku Sądu Okręgowego (pkt I) oraz wnosząc o jego uchylenie w tym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...), a w przypadku stwierdzenia podstaw o uchylenie w całości również zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego w W. i przekazanie sprawy temu Sądowi w zmienionym składzie.

Skarga kasacyjna została oparta na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 12 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polegające na jego błędnej wykładni w zakresie w jakim przyjęto, że pojęcie niezdolności do pracy nie może być utożsamiane z charakterem schorzenia.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony jej oczywistą zasadnością, ponieważ w toku postępowania apelacyjnego Sąd odwoławczy dokonał rażącego naruszenia prawa materialnego, uznając, że niezdolność do pracy nie wiąże się z charakterem schorzenia. Charakter niektórych schorzeń w sposób oczywisty implikuje niezdolność do pracy. Dyskineza

czynnościowa dróg żółciowych, nieżyt żołądka i dwunastnicy oraz zaburzenia czynnościowe jelit skutkują permanentnym osłabieniem i częstymi biegunkami, co w sposób oczywisty wyklucza pracę fizyczną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Odnosząc się do przywołanej w rozpoznawanej skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy stwierdzić, że w judykaturze przyjmuje się, iż oczywista zasadność skargi, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642 oraz z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), a przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577 oraz z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063). Skarżący jest w tym zakresie zobowiązany do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność, a należy pamiętać, że o oczywistości naruszenia prawa możemy mówić jedynie wówczas, gdy w rozpoznawanej sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4

kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343). Podkreślenia wymaga jednak, że szczególna podstawa przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga samodzielnego (czyli) odrębnego od podstaw kasacyjnych wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa (procesowego lub materialnego), które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2014 r., II UK 458/13, LEX nr 1644551).

Przenosząc powyższe argumenty na grunt rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia powyższych wymagań, gdyż skarżąca nie wskazała w nim żadnych przepisów, które miałyby zostać naruszone w sposób rażący, a zatem nie jest możliwe stwierdzenie oczywistej zasadności skargi bez wnikania w szczegóły sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619). Ponadto przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Zatem sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi jeszcze wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2014 r., III SK 62/13, LEX nr 1455741).

Wskazać również należy, iż wbrew odmiennemu twierdzeniu skarżącej, przy ocenie niezdolności do pracy w myśl art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 12 ust. 1 i 3 oraz

art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 278 § 1 k.p.c.; por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 28 stycznia 2004 r., II UK 167/03, OSNP 2004 nr 18, poz. 320; z dnia 14 czerwca 2005 r., I UK 278/04, LEX nr 375618; z dnia 18 maja 2006 r., II UK 156/05, LEX nr 1001299; z dnia 3 grudnia 2008 r., I UK 54/08, LEX nr 1001284; z dnia 8 czerwca 2010 r., II UK 399/09, LEX nr 611421; z dnia 24 sierpnia 2010 r., I UK 64/10, LEX nr 653663, z glosą P.L. Kamińskiego; z dnia 12 maja 2016 r., III UK 143/15, LEX nr 2054487; z dnia 29 listopada 2016 r., II UK 426/15, LEX nr 2191451). To oznacza, że w sprawach o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy nie wystarczy udowodnienie, iż występują określone schorzenia, lecz konieczne jest wykazanie, w jakim stopniu wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w związku z § 4 ust. 1 i § 15 ust. 2, § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1801).